

Nöyrä 140-vuotias katsoo eteenpäin

DESIGNMUSEO

Taideteollisen korkeakoulun juhlanäyttely Designmuseossa ei pönötä eikä ole mahtipontinen.

NYKYINEN Aalto-yliopiston Taideteollinen korkeakoulu sai alkunsa 1871 Helsingin Veistokouluna.

140-vuotisjuhlan kunniaksi Taik rakensi näyttelynsä Designmuseoon. Näyttely ei vyörytä vain koulun ja sen myötä suomalaisen muotoilun historian menestystarinoita tai korosta koulun merkitystä kansainvälisesti, kuten puheissa on tehty viime vuosina.

Näyttelystä välittyy pullistelen sijasta yllättävän nöyrä ja varovainenkin asenne. Mutta tietysti koulu haluaa näyttäytyä myös vakavasti otettavana, monipuolisena ja tulevaisuuteen katsovana korkeakouluna.

Nimensä mukaisesti näyttely jättää ovia auki moneen suuntaan ja antaa katsojan tulkita aika vapaasti omalla tavallaan koulun olemusta ja merkitystä, osaamista ja tuloksia.

ITSE NÄYTTELY jakautuu kahden osaan. Koulun historiaosuus on integroitu kekseliäästi Designmuseon perusnäyttelyyn, yksinkertaisin keinoin. Kun Taik on historiansa ajan ollut korkeinta taideteollisen alan opetusta antava laitos, on sen kautta kulkenut opiskelijoita ja opettajina tietysti suuri osa suomalaisista

Esineet saavat Taikin näyttelyssä puhua puolestaan.

MUOTOILU

Avoin 140 – Taideteollinen korkeakoulu vuodesta 1871 -näyttely 27. 2. saakka Designmuseossa (Korkeavuorenkatu 23). Ti 11–20, ke–su 11–18.

muotoilijoista, joiden töitä Designmuseon perusnäyttely esittelee pysyvästi.

Taikissa sen historian aikana opiskelleiden ja opettaneiden suunnitteleminen esineiden kohdalle on perusnäyttelyssä liimattu tarrat "Made in

Taik". Heitä on **Oiva Toikasta** Artekissa pitkään toimineen taiteelliseen johtajan **Ben af Sculténiin**, **Risto-Matti Ratiasta** **Paola Suhoseen** ja **Birger Kaipiaisesta** **Paavo Tyneliiin**.

Museon yläkerta onkin sitten annettu tuoreemmille nimille. Pääosassa ovat suunnittelullaan ja töillään parin viime vuosikymmenen aikana Taikissa opiskelleet, ja mukana on yhä koulussa opiskeleviakin.

TAIKIN suurin yksikkö on Muotoilun laitos, joka on saanut myös suurimman tilan. Kokonaisuus ei ole kronologi-

nen, eikä kansainvälisesti menestyneitä tekijöitä nosteta erityisinä tähtinä esille. Esineet saavat puhua näyttelyssä puolestaan, mistä tulee itse asiassa mieleen koulussa pitkään vaikuttaneen **Kaj Francin** opit anonymiteetin vaatimuksesta.

Otos näyttää välillä jopa vähän sattumanvaraiselta, sillä muutamilta mukaan valituilta on esillä useampi työ.

Kalusteiden määrä on huomattavan suuri, niitä on esillä muun muassa **Aamu Songilta** ja **Johan Olinilta**, **Ilkka Suppaselta**, **Mikko Paakkaselta** ja **Terhi Tuomiselta**. Monet kalusteista ovat tuttuja, koska ne

ovat tuotannossa. Kokonaisuudessa onkin virkistävää nähdä lasia ja keramiikkaa, ja myös vaatesuunnittelun ja pukutaitteen osaston työt ovat vahvoja.

TEOLLISTA muotoilua esitellään näyttelyssä paitsi tuotteiden kautta myös videolla, jolla teolliseksi muotoilijoiksi valmistuneet kertovat työnkuvastaan.

Sen sijaan menestyneitä valokuvataidetta esitellään yllättävän pienesti yhdessä huoneessa, jossa on esillä muun muassa **Jyrki Parantaisen** ja **Jouko Lehtolan** työt.

Ehkä esinemuotoilun laajuudella halutaan näyttelyssä

korostaa, että koulu ei ole taidepainotteinen, vaan pyrkii olemaan tiiviisti liitossa teollisuuden kanssa.

YKSI HUONE on omistettu koulun aiempien johtajien muoto- ja rintakuvulle, mutta niiden lisäksi katsotaan tulevaisuuteen.

Huoneen sisään on rakennettu huone, jonka seiniin on teipattu koulussa vaikuttaneiden henkilöiden sitaatteja vuosikymmenten varrelta. Ne ovat kiinnostavan ajankohtaisia, sillä samankaltaisten kysymysten kanssa Taideteollisen korkeakoulu on tekemisissä tälläkin hetkellä osana Aalto-yliopistoa.

KOULU ON suuren muutoksen keskellä, eikä tulevaisuuden hyödyistä ole vielä tietoa.

Miten helposti tai tuskaisesti esimerkiksi muotoiluopiskelijat pystyvät ottamaan haltuunsa markkinoinnin ja töidensä oikean kansainvälistymisen?

Sitaateissa pohditaan taiteen ja designin suhdetta, designin ja teollisuuden liittoa ja esteettisyyden ja hyvän suunnittelun merkitystä yhteiskunnassa.

Kun **Werner von Essen** sanoi 1900-luvun alussa, että taideteollisuus on "sellaisessa vaiheessa, ettei sen parhaita töitä ja työntekijöitä voida erottaa kaunotaiteesta ja taiteilijoista", rehtorina 1960 aloittanut **Markus Visanti** toteasi 1968: "Designkorkeakoulu ei ole taidekorkeakoulu, se ei kouluta itseään toteuttavia taiteilijoita".

Hannu Pöppönen

HS 22.2.11